

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Regula secunda. Temporis atq[ue] loci quantiq[ue] aduerbia quæda[m].
Hunc optant casum, dic uenimus illius ergo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

de quibus infra dicemus. Decimosexto. Idque quod esse solet sub consuetudine ponatur ait Alexā, ut pes porci, etiam si nunc porcus sit mortuus, & uas uini quod uinum solet continere &c. Decimosextimo. Quodlibet nomen substantiuum potest regere grammatica suum pluralē, & tunc significat excellētia, ut rex regum, dominus dominorum, teruus seruorum, ars artium, scientia scientiarum, cātica cāticorum, sctā sctorum, flos florū, uirgo uirginū, secula seculorum, deus deorum, cocus cocorum, organū organorum &c. Decimo octauo. Dicitio significans rem uēdibilem &c. regit grammatica pericly, ut panes ducetorum denariorum non sufficiunt eis, homo trioboli quasi adiectiue dicitur per trium obolorum. Plau. Quid ais nauis minimi pericly, equus uiginti aureorum, salmo trium solidorum &c. Decimonono, Dicitio significans rem hūntē etate, regit grammatica, ut puer octo annorum, infans unius diei, maledictus puer centum annorum. ybū substantiuum etiam regit hūc grammatica, ut in Gen. Noe erat quingentesimorum annorum Quinti. Nō estimādū ē cuius quisq; sit ætatis, sed quāntū iā in studijs p̄fecerit. In euā. Quū factus eēt iesus ānorum. xij. Nitiū Zēderus ne quicquid p̄bare dicitas orōnes eē cōgruas. Querimus autem de etate, Cuius etatis es, quāt ānos nat⁹ es. Quidē etiā dicitur, quātū etatis ānū agis, sed quāt ānos natus es, totū est elegās. Vigesimo. Nomen significans rem mēsurabilem, sepe regit grammatica, ut ager trium iugerum, uasa trium modiorum, panis. xi. librarum &c. Sepe cōuertit hęc regula, ut modius tritici, semodius siliginis, modiolus salis, libra butyri &c. Ad hanc regulam multi reducunt, quāntū fidei, mētū argētū, quod causę &c. Vigesimo primo. Nomen significans signū uel imaginē, regit grammatica rei cuius est imago, ut halo uētū, iris pluuię, uexillū dedicatōis, argumētū rei. i. signū. Vigesimo secundo. Propria nōia ut in cōcordātia diximus, regunt grammatica per subauditionē, ut enēas anchisę, Andromachę hecōris, Alexāder Philippi, Simō Ioānis. Terētia Cicerōis, Dalila Samsonis, sine dicitur notauit Badius, Martia Catonis. Vigesimo tertio, nomen significans officiū, etiam regit grammatica, ut custos rerum, custodia rerum. Sepe autem elegātius, p̄ possessiuū loquimur quā p̄ grammatica, ut herba hortēsis, anulus argenteus, caro ouina, caput porcīnū, uolucres cęlestes, aq̄ cęlestis. i. pluuiā uigilia nocturna, poeta regius, priameia p̄les, paternus filius, herilis filius, dñicus seruus, dies, orō &c. pullus colūbinus, gallinaceus, p̄nis hordeaceus &c. Et hęc de Alexādri mysterijs una sub regula nostra cōtētis, ideo latinis, quia claris sic loq̄ placuit. grāmatica nāq; ex uolūtate doctissimorum p̄det, nā de animi cōceptiōibus nō disputat grāmaticus, ubi nec genus, nec cōiugatio, nec figura &c.

Regula secunda.

Temporis atq; loci quantiq; aduerbia quædā,
Hunc optant casum, dicit uenimus illius ergo.

*Omnia ista uel
flosus sup. i. omnia
natura uenit
epitaphium*

Ioannis Despauterij Niniuite.

Quedā aduerbia t̄p̄is, loci & q̄ntitatis regūt ḡm̄, ut pridie illius diei
 postridie illius diei, & kalēdarū, & etiā in actō pridie, postridie, kalē
 das, idus, Nonas, de his nō nihil in regimine acti dicemus. Cato. Po
 stridie eius diei uillicū uocet. Cic. ad Lētulū. Pridie eius diei. In Esaiā
 Tūc t̄p̄is nubes pluāt iustū. In Terētio legit̄ tū t̄p̄is, & in Philelpho.
 Interea t̄p̄is, quod Terē. Interea loci. i. t̄p̄is, & ubi uis gentiū, nūsq̄ gē
 tiū. Plautus. Vnde gentiū. Cice. ad Atticū. ubi terrarū esses, ne suspis
 cabar quidē. Tacitus. xiiij. Iturā quoquo terrarū. sic brutus aliq̄ ter
 rarū. Cæsar eoq̄ discordiē uētū est. i. ad eā discordiā ornatus sermo,
 ut quicq̄d in hac regula cōtinetur ueluti, quo miserij uenimus. i. ad
 quā miserā. Apuleius. Quē ubiq̄ itineris nos comitat̄. Cice. ad Atti
 cum. Tu aut̄ abes lōge gētiū. Gellius. Terrorū & fraudis abūde est,
 sic abunde ingenij, pecunię &c. Apuleius, uspiā gētiū. Idē. alibi gens
 tium & ciuitatū, p̄ alijs gētibus & ciuitatibus dixit, partim hoim. i.
 quidā hoies, satis eloquentij, sapiētij parū, sed parūper, paulisp̄, tātis p̄
 id est pauco tpe, sine casu ponūtur, plus pecunię, nihil literarū, quid
 rei noia sunt, ut diximus. Diximus aut̄ parū pecunię, satis uel fat uis
 rium, magis oris, nihil literarū, nō paruū sufficiēs, maius nullū, ratio
 sit tibi freq̄ns authorū usus, ubi em̄ aduerbia sunt quātitatis, uix no
 minibus neutri generis damus ḡm̄. Gel. amoenissimus author dixit
 Abunde ingenij ocij, & uerborū est nō abūdans, huccine rerū ueni
 mus, ait Perli. i. ad has ne res &c. nō autē hoccine rerū &c. Dicimus
 aut̄ quid noui & qd nouū, ut hic mobile, illic sit fixum. Ne dixeris
 post cras, sed perendie. deinde die quartī, quinti &c. Authore Gellio
 dixeris die quarte, de p̄terito, die quartī, de futuro dicim⁹. asserit idē
 Nebrissensis p̄heri ne dicas, sed nudius tertius, quasi nūc dies terti⁹
 sic nudius quartus, ultra quoq̄, sed licēter apud Plau. ait Valla. Phi
 lelphus in episto. Plautū sequit̄, quia dicit nudius quintus, sextus, des
 cim⁹ &c. Cice. quoq̄ in quinta philippica. Recordamini q̄ dies nu
 dius tertius decimus fuerit. iam, mō, dudū, de tpe pximo p̄senti dici
 mus, siue p̄terito siue futuro, ut dudū feci, dudū faciā. De tali futuro
 etiā dicimus statim, mox, illico, nuper ꝑo significat paucis ante dies
 bus; pridem uel iam pridē paucis ante mēibus, olim, & quondā de
 p̄terito & futuro, & etiā de p̄senti, sed de his in alio libro agemus.
 De ergo ante posuimus, sed plura addamus testimonia ubi, p̄ causa
 capiti, teste etiā Lācilotto. Sillius. Virtutisq̄ ergo dedit. Gellius. li. iij.
 Sed cōmunis exempli & fidei ergo uisum est, uti te saluum uelimus,
 Est autē epistola Fabritij ad Pyrrhū, & fungitur ergo officio nomē
 nis, ut satis caufarū &c.

Handwritten note:
 Niniuite
 2. 17